

СТАНОВИЩЕ

От: *проф. д-р Валентина Илиева Станева; ВТУ „Тодор Каблешков“ – София,*
Професионално направление 3.8 „Икономика“, Научна специалност
„Счетоводство, контрол и анализ на стопанската дейност“

Относно: Конкурс за доцент по професионално направление „3.8. Икономика“
научна специалност „Финанси, данъчно облагане и финансово управление
на фирмата“ в МВБУ

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на МВБУ съгласно Решение на АС, Протокол № 4/26.03.2025 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 39/02.04.2025 г. на Ректора на МВБУ.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В настоящия конкурс има само един кандидат – гл. ас. д-р Цветелина Валериева Ненкова. Завършила е бакалавърска и магистърска степен по Финанси на СА „Д.А. Ценов“ – гр. Свищов. Притежава професионална квалификация по икономическа педагогика. ОНС „Доктор“ придобива във МВБУ-Ботевград. Заемала е последователно академичната длъжност „Асистент“ и „Главен асистент“ в СА „Д. А. Ценов“ и МВБУ – Ботевград. От една година е консултант в ЗД „БУЛ ИНС“ АД по финансови и управленски въпроси.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Минималните изисквани точки по групи показатели за заемане на академичната длъжност „Доцент“ за професионално направление 3.8. Икономика според Правилника за прилагане на ЗРАСРБ са както следва: А – 50 т., В – 100 т., Г – 200 т., Д – 50 т. Кандидатката е публикувала научни трудове, които ѝ осигуряват следния брой точки: А – 50 т., В – 100 т., Г – 235 т., Д – 75 т. Общо сбор на точките – 460 т. при изискуеми 400. Изводът е, че кандидатката изпълнява минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатите за заемане на академичната длъжност „Доцент“ съгласно чл. 2б на ЗРАСРБ.

Кандидатката за заемане на академичната длъжност „Доцент“ участва в конкурса с 21 публикации вкл. доклади и статии, от които 10 самостоятелни и 6 в съавторство.

Представените публикации включват 1 монография, 1 книга, 3 студии, 2 статии, 14 доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Брой на цитиранията, с които участва в конкурса – 8.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Считам, че кандидатката е утвърден изследовател с приноси както в националното, така и на международно ниво. Четири от предложените за оценка публикации са на английски език. Освен с преподавателска дейност кандидатката се

занимава с експертна и изследователска дейност. Участвала е като експерт-изследовател в осем изследователски проекта (университетски и национални).

Считам, че кандидатката покрива качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност:

По отношение на учебната работа и работата със студенти кандидатката показва сериозна активност. Тя ежегодно води семинарни занятия по дисциплините „Данъци и данъчна администрация“; „Данъчен контрол и администрация“; „Международни финанси“; „Основи на финансовото управление на предприятието“; „Публични финанси“; „Публични финанси и данъчен мениджмънт“; „Финанси“ и „Финанси на фирмата“.

Гл. ас. д-р Цветелина Валериева Ненкова владее писмено и говоримо английски и немски език.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Тематиката на публикациите показва траен интерес към актуални проблеми, свързани спецификата при подоходното облагане, разпределение на риска между търговските банки и предприятията в контекста на критичната инфраструктура, методът на критичната точка като основа за анализ на финансовия резултат на фирмата, проблемите свързани с данъчните преференции в пандемични условия, метода на кумулативния ефект върху финансовото състояние на фирмата дискусиите свързани със семейното подоходно облагане и други актуални теми свързани с финансите, данъчното облагане и финансовото управление на фирмата.

В центъра на публикациите се откроява монографичния труд за хабилитация „Необходимост от актуализиране на организацията на подоходното облагане на физическите лица в България. Издателство на МВБУ, Ботевград, 2021. ISBN 978-619-7610-01-7.

Изследването е насочено към ролята на подоходните данъци, с които се облагат физическите лица, като важен инструмент на държавната политика. Без да се оптимизира организацията на облагане на доходите на физическите лица съобразно икономическото развитие на страната е невъзможно да се осъществи рационален пазарен модел на развитие и управление.

Монографията има широк приложен потенциал, защото се базира на задълбочено познаване на теоретичните постижения на наши и чуждестранни автори в областта на организацията на облагане доходите на физическите лица, работещи по трудови и извън трудови правоотношения, както и системите на облагане, които се прилагат в данъчната практика на България. Съществен акцент е развитата теза за въвеждането в българската данъчната практика на елементи на семейното подоходно облагане, като данъчни кредити, диференцирани според размера на възнагражденията и броят на отглежданите в семейството деца, както и на данъчни стимули за сключване на граждански брак за млади семейства, които са от значение за по-справедливо данъчно облагане на физическите лица.

Според представената Таблица № 1 за изпълнение на минималните държавни изисквания и на изискванията МВБУ за заемане на тази длъжност, гл. ас. д-р Цветелина Ненкова отчита 450 точки при минимално изисквани 400. Реално точките са 460, т.е. с 10 точки по-малко, предполагам поради допуснатата техническа грешка.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Приемам формулираните основни приноси в представените трудове, които са заслуга на автора, в следните направления:

Научно-теоретични приноси в публикациите:

1. Представени са теоретични постановки, разкриващи същността и тенденциите в развитието и усъвършенстването на подоходното облагане на физическите лица в България (монография; Публикации № 8, 13, 14, 15, 17).
2. Извършен е задълбочен анализ на действащата подоходна данъчна политика в България на база световната теория и практика, като се обосновава необходимостта от реформа в подоходното облагане на физическите лица (монография; Публикации № 8, 14).

Научно-приложни приноси:

3. Направени са обосновани предложения за оптимизиране организацията на облагане на доходите на физическите лица съобразно икономическото развитие на страната, а именно:
 - ✓ преминаване от пропорционално към прогресивно подоходно облагане и въвеждането в практиката на скала за облагане на доходите. Пряката връзка между горната граница на задължителния осигурителен доход и данъчното облагане е предпоставка за по-справедливото разпределение на данъчната тежест между физическите лица (монография; Публикация № 8);
 - ✓ премахване на патентната система на облагане, която поставя в неравнопоставеност физическите лица при облагане на едни и същи доходи (монография; Публикации № 17);
 - ✓ промяна в организацията на облагане на доходите на едноличните търговци (организацията на облагане на ЕТ трябва да е както на другите юридически лица, да не са със статут на физически лица и да се облагат с данъчна ставка 10 %, а не с 15 %). (монография; Публикация № 8)
 - ✓ въвеждане на семейното подоходно облагане в данъчната система на страна, което ще доведе до по-справедливото разпределение на доходите между домакинствата (монография; Публикация № 14);
 - ✓ премахване на преференциите по отношение облагане доходите на физическите лица, работещи по извънтрудови правоотношения – принцип. По такъв начин данъкоплатците ще бъдат поставени при еднакви условия на облагане, независимо дали са получатели на доходи по трудови или извънтрудови правоотношения (монография; Публикация № 10) • поставяне на акцент върху усъвършенстване работата на приходната администрация чрез дигитализиране на данъчното обслужване (монография; Публикация № 15).
4. Доразвито е приложението на методите за въздействие върху финансовия резултат на предприятието (Публикации № 11, 12, 13).
5. Очертани са възможностите за оптимизиране на инвестиционната политиката на предприятието в условията на криза (Публикации № 4; 5, 9).
6. Дадени са рационални предложения при избор на техника за финансиране на предприятието. (Публикации № 5, 6, 19, 20).

7. Основни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и не познавам лично кандидатката. Прави впечатление отлично познаване на теорията и проблемите на финансите, данъчното облагане и финансовото управление на фирмата. Това е добра основа за надграждане на изследванията в тази посока. Препоръчвам на гл. ас. д-р Цветелина Ненкова в бъдещите си публикации да изследва недостатъците и проблемите, които могат да възникнат в резултат от провеждането на данъчната политика в условията на криза и в условията на въвеждането на единна европейска валута.

8. Заключение

Научните изследвания на кандидатката за заемане на академичната длъжност „Доцент“ – гл. ас. д-р Цветелина Валериева Ненкова са посветени на актуални

проблеми в областта на финансите, данъчното облагане и финансовото управление на фирмата. В научната ѝ продукция се съдържат значими научно-теоретични и научно-приложни приноси.. Тя е изграден и утвърден изследовател и уважаван преподавател. Нейните научни трудове и преподавателската ѝ дейност отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото приложение в МВБУ-Ботевград за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Затова с убеденост препоръчвам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват с „Да“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Цветелина Ненкова по професионално направление „3.8. Икономика“, научна специалност „Финанси, данъчно облагане и финансово управление на фирмата“ в МВБУ – гр. Ботевград.

Дата:

05.05.2025 г.

Член на журито:

Заличена информация
съгласно ЗЗЛД и
регламент (ЕС) 2016/679

(проф. д-р Валентина Станева)